

Проф. Х. ВЪЛЧАНОВЪ

Севлиевски благодетели завещатели-дарители

Въ турско време сж се явили голѣми благодетели въ гр. Севлиево. Възобновяването на старата църква Св. Пр. Илия презъ 1834 г. е дѣло на такива благодетели. Сжщо така и направенитѣ извънредни и голѣми разноси за историческия ѣ иконостасъ-рѣзба и икони, е пакъ отъ доброволни пожертвувания. Но най-крупното благотворително дѣло въ това тъмно време е Хаджи Стояновото училище презъ 1844 год. Неговото съзидане, отваряне и всецѣлата му издрѣжка е било съ просвѣтениитѣ намѣрения и щедритѣ дарения на тоя нашъ най-голѣмъ човѣкъ за Севлиево — Хаджи Стоянъ Николовъ. За него Ст. Пешевъ въ дописката си отъ 11. VI. 1875 г. до цариградския вестникъ „Напредѣкъ“ казва, че е подарилъ за издрѣжката на училището една чаршия дюкяни и 10 хиляди гроша. Въ сжщата дописка се казва: „Зимжсъ сж упокои хаджи Иванъ Коджабашѣтъ, и наследницитѣ му като прехвърляли нѣщата му, намиратъ завѣщаніе, чрезъ което покланя за училищата 14,000 гроша, които пари още тогазъ прѣдадоха на общинѣта (вечна му память). Дано ладеше Богъ щото на всѣкѣи Българинъ въ главѣта да се прѣкняше таквазъ мисль, та дано и нашѣтъ народъ влѣзеше въ редѣтъ на по просвѣщенитѣ народи“.

Съ отрада и гордостъ отбелязваме, че следъ освобождението и въ по ново време много добри хора съ своята скромность, но съ искренна хуманность правятъ обществени дарения било чрезъ преживенъ актъ, било по случай на смъртъ — чрезъ завещание. Не се занимаваме съ сжщността на тѣхнитѣ благотворителни актове и дѣла. Важното е, че тия севлиевци сж пропити отъ желанието и съзнанието да направятъ нѣщо за просвѣтата, за напредѣка, за нищетата на родния си градъ. Задължени се считаме въ тая наша книга да посочимъ на по важнитѣ дарители споредъ датата на тѣхнитѣ завещателни разпореждания.